

SPODOPTERA FRUGIPERDA

J. E. Smith, 1797

Fot. Lyle Buss, Bugwood.org

5431825

Ryzyko fitosanitarne: **wysokie**
Niepewność diagnozy: **średnia**
Wymagania fitosanitarne: **podlega obowiązkowi zwalczania w krajach Unii Europejskiej**

Charakterystyka

Motyl należący do rodziny sówkowatych (Noctuidae). Ciało szarobrazowe o długości 1,6–1,7 cm, rozpiętość skrzydeł 3,5 cm. Przednie skrzydła wydłużone, barwy od jasnobrązowej po ciemnobrunatną. Tylne skrzydła są szersze, wachlarzowate, jasne z wąską, ciemną obwódką w części zewnętrznej. **Jaja** prawie okrągłe, o średnicy około 0,4 mm, kremowe, z czasem brązowieją. Młode **gąsienice** jasnozielone, starsze oliwkowe do ciemnobrązowych, zwykle z biegnącymi przez całą długość ciała jaśniejszymi paskami. Wyrośnięte **larwy** mają 3–4 cm długości, na głowie żółty znak w kształcie odwróconej litery Y oraz na stronie grzbietowej ciemne wzgórki zaopatrzone w szczecinkę (pinakule). **Poczwarka** brązowa, gładka, o długości 1,5–1,8 cm. Optymalna temperatura rozwoju wynosi 28°C, nie przeżywa ujemnych temperatur.

Cykl rozwojowy: 4–6 pokoleń rocznie.

Rośliny żywicielskie

Gatunek wysoce polifagiczny. Preferuje dziko rosnące i uprawne trawy, np. *Poa* spp., *Agrostis* spp., *Carex* spp., *Festuca* spp. oraz zboża, m.in. kukurydzę (*Zea mays*), sorgo (*Sorghum* spp.), owies (*Avena* spp.). Żeruje również na buraku (*Beta* spp.), rzepaku i kapuście (*Brassica* spp.), papryce (*Capsicum* spp.), soi (*Glycine* spp.), bawełnie (*Gossypium* spp.), poziomce (*Fragaria* spp.), jabłoni (*Malus* spp.) oraz sośnie (*Pinus* spp.).

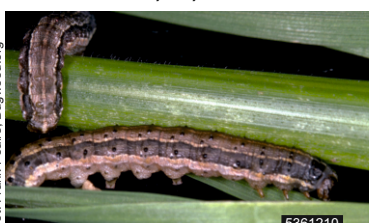
Fot. Frank Pearls, Bugwood.org

5360472

Gąsienica *S. frugiperda* na liściu kukurydzy

Fot. Frank Pearls, Bugwood.org

5361210

Gąsienice *S. frugiperda* na kukurydzy

Fot. David Jones, Bugwood.org

UGA3413071

Złożone jaja *S. frugiperda* na dolnej powierzchni liścia bawełny

Fot. University of Georgia, Bugwood.org

UGA1673007

Kukurydza z objawami żerowania *S. frugiperda*

W przypadku zaobserwowania lub podejrzenia obecności szkodnika należy o tym fakcie niezwłocznie poinformować najbliższą jednostkę Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa.
www.gov.pl/web/piorin

Ministerstwo Rolnictwa
i Rozwoju Wsi

INSTYTUT OCHRONY ROŚLIN
PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY

SPODOPTERA FRUGIPERDA

J. E. Smith, 1797

Gąsienica *S. frugiperda*
na kolbie kukurydzy

Fot. John C. French Sr., Bugwood.org

1599998

Kolba kukurydzy zniszczona
przez *S. frugiperda*

Fot. Billy R. Wiseman, Bugwood.org

UGA1263062

Objawy występowania

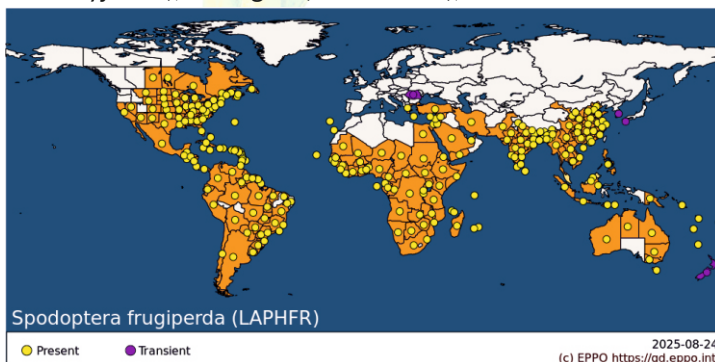
Samice składają jaja na dolnej stronie liści w złożach po 100–300 jaj. Z nich wykluwają się larwy, które uszkadzają liście, powodując ich szkieletowanie lub powstawanie okienek, wgrzyzają się do wnętrza łodyg, owoców i kolb, niszcząc ziarniaki oraz uszkadzają młode wierzchołki pędów. Gąsienice występują zwykle masowo, stąd ślady ich żerowania (uszkodzenia, odchody) są bardzo dobrze widoczne i stosunkowo łatwe do wykrycia. Przepoczwarczenie ma miejsce w luźnym kokonie w glebie, rzadziej między liśćmi rośliny żywicielskiej. Szkodnik powoduje znaczne straty jakościowe i ilościowe plonów wielu roślin uprawnych.

Sposób rozprzestrzeniania

Motyl bardzo sprawnie lata na znaczne odległości (kilkadziesiąt km w ciągu nocy), jest to jego podstawowa droga rozprzestrzeniania, dzięki której szybko zasiedla nowe terytoria. Możliwe jest również jego zawleczenie w postaci jaj, gąsienic lub poczwarek wraz z importowanym materiałem roślinnym (warzywami, owocami i ozdobnymi roślinami zielnymi).

Zasięg występowania

Gatunek powszechnie występuje na kontynentach amerykańskich, w Afryce, Australii i Oceanii. Jego obecność stwierdzono również w południowej Azji oraz w Europie – na Cyprze, w Turcji, Grecji, Hiszpanii (na Wyspach Kanaryjskich), Portugalii (na Maderze), Rumunii.

Analizy Zagrożenia Agrofagiem (PRA) w Polsce

<https://www.plantquarantine.pl/pl/pr/1683.html>

e-mail: kwarantanna@iorpib.poznan.pl

Materiały opracowane w ramach dotacji celowej z budżetu państwa na rok 2023, na realizację zadania pn. „Monitorowanie i analiza nowych zagrożeń fitosanitarnych ze strony organizmów szkodliwych dla roślin”. Zaktualizowano w 2025 r.